

**TOSHKENT DAVLAT IQTISODIYOT
UNIVERSITETI**

“IQTISODIYOT” FAKULTETI

**IQTISODIY TADQIQOTLAR
(ЭКОНОМИЧЕСКИЕ ИССЛЕДОВАНИЯ,
“ECONOMIC RESEARCH)**

ILMIY JURNALI

2

2023

Toshkent

2
2023

Elektron ilmiy jurnal
Научный электронный журнал
Scientific digital journal

IQTISODIY TADQIQOTLAR
ELEKTRON ILMIY JURNALI

MUASSIS

Toshkent davlat
iqtisodiyot universiteti

Tahrir kengashi raisi:

Abduraxmonov Qalandar Xodjayevich – i.f.d., prof., akademik

Tahrir kengashi:

Eshov Mansur Po'latovich - i.f.d., professor
Abduraxmonova Gulnora Qalandarovna – i.f.d., professor
Xudoyqulov Sadridin Karimovich – i.f.d., professor
Begalov Baxodir Abdusalovich – i.f.d., professor
Bekmurodov Adxam Sharipovich - i.f.d., professor
Vaxabov Abduraxim Vasikovich - i.f.d., professor
Maxmudov Nosir Maxmudovich - i.f.d., professor
Salimov Baxtiyor Tadjiyevich - i.f.d., professor
Mustafaqulov Sherzod Igamberdiyevich - i.f.d., professor
Jumayev Nodir Xosiyatovich - i.f.d., professor
G'ofurov Ubaydullo Vaxabovich - i.f.d., professor
Xolmo'minov Shayzaq Raxmatovich - i.f.d., professor
Amirov Lochinbek Fayzullayevich – i.f.f.d., dotsent
Xatamov Ibodullo Sadullayevich – i.f.n., dotsent
Asqarova Mavluda Turopovna – i.f.n., dotsent
Xajiyev Baxtiyor Dushaboyevich – i.f.n., dotsent
G'ayibnazarov Sanjar Baxodirovich – i.f.n., dotsent
Kamalova Malika Nizamovna – i.f.n., dotsent
Mamaraximov Bekzod Erkinovich – i.f.n., dotsent

Tahrir hay'ati:

Begzod O'rinov – (AQSh)
Uktam Burxanov – (Chexiya)
Bozorboy Berkinov – i.f.d. (O'zbekiston)
Mark Rozenbaum (AQSh)
Volfgang Lukas (Germaniya)
N.V.Morozov (Rossiya)
Viktoriya Vdovichenko (Ukraina)
Gulyabmir Raxmani (Afg'oniston)
Axmed Muxamed Aziz Ismail (Misr)
Kaukab Azim (Saudiya Arabistoni)
Sherqul Shodmonov (Toshkent)
Rauf Salaxodjayev (Toshkent)
Axmedjon Mamatov (Toshkent)
Ju Jengron (Xitoy)
Jou Chingjiye (Xitoy)

**IQTISODIY TADQIQOTLAR
ELEKTRON ILMIY JURNALI**

**2
2023**

**Elektron ilmiy jurnal
Научный электронный журнал
Scientific digital journal**

Bosh muharrir:

Eshov M.P.- i.f.d., prof.

Adabiy muharrir

Xajiyev B.D.- i.f.n., dots.

Bosh muharrir o'rinbosari

Amirov L.F. - PhD

Musahhih:

Jurnal sahifalarida chop etilgan materiallardan foydalanilganda "Iqtisodiy tadqiqotlar" elektron ilmiy jurnalidan olindi deb ko'rsatilishi shart.

Tahririyat taqdim etilgan maqolalarni taqriz qilish va qaytarish majburiyatini olmagan. Maqolada keltirilgan dalillar va ma'lumotlar uchun muallif javobgar.

Veb-sayt manzili: <https://economicresearch.tsue.uz>

E-mail: economicresearchjournal@gmail.com

MUNDARIJA

IQTISODIYOT, INNOVASIYA VA TADBIRKORLIK NAZARIYA VA AMALIYOT

Topildiyev S.R., Raxmonov B.SH., Botirova X.O.	Mamlakatimizda paxtachilik-to‘qimachilik klasterlarini tashkil etishning tashkiliy asoslari	5
Kaxorova A.N.	Innovatsion faoliyatning asosi – intellektual salohiyat	12

BARQAROR IQTISODIY RIVOJLANISH: MAKROIQTISODIY YONDOSHUV

Mamatov M.A. Jo‘rayev G.B.	Analysis of the organizational and economic mechanisms of ensuring the quality of economic growth in agriculture	22
Shadmanov E.Sh. Sherkulov Sh.E.	Analysis of the organizational and economic mechanisms of ensuring the quality of economic growth in agriculture	38

INSON RESURLARINI BOSHQARISH, IJTIMOIIY SIYOSAT VA BANDLIK

Sherkulova N.B.	Rekruting agentliklari faoliyatining tashkiliy-iqtisodiy asoslari	47
-----------------	---	----

TARMOQLAR IQTISODIYOTI VA REAL SEKTORNI KOMPLEKS RIVOJLANTIRISH

Topildiyev S.R.	Mamlakatimizda agrar sohani davlat tomonidan qo‘llab-quvvatlash mexanizmlarini takomillashtirish yo‘llari	57
Sharipov K.B.	Tarmoq bo‘yicha ixtisoslashuv jarayonlarini tadbirkorlik faoliyatining rivojlanishiga ta’siri bo‘yicha jahon tajribasi	63
Suvpo‘latov O. A.	Sanoat korxonalarining mehnat resurslaridan samarali foydalanishning uslubiy asoslari	72
Ro‘ziyeva D.I. Fayziyeva D.B.	Mintaqa iqtisodiyotini rivojlantirishda kichik biznesning ro‘lini oshirish va uni qo‘llab-quvvatlash	80

INSON RESURSLARINI BOSHQARISH, IJTIMOIIY SIYOSAT VA BANDLIK

**REKRUTING AGENTLIKLARI FAOLIYATINING TASHKILIY-
IQTISODIY ASOSLARI**

**ОРГАНИЗАЦИОННО-ЭКОНОМИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ
ДЕЯТЕЛЬНОСТИ КАДРОВЫХ АГЕНТСТВ**

**ORGANIZATIONAL AND ECONOMIC BASIS OF THE ACTIVITY OF
RECRUITING AGENCIES**

Sherkulova Nodirabegim Baxordin qizi
Alfraganus Universiteti 1-bosqich magistranti

Annotatsiya. Ushbu maqola yozish davomida rekruting agentliklarining tashkiliy-iqtisodiy asoslari o‘rganildi. Bunda O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017 yil 24 maydagi “Bandlik sohasida davlat siyosatini yanada takomillashtirish va mehnat organlari faoliyati samaradorligini tubdan oshirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi Farmoni, O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017 yil 24 martdagi “O‘zbekiston Respublikasi Bandlik va mehnat munosabatlari vazirligi faoliyatini tashkil etish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi qarori va boshqa meyoriy-huquqiy hujjatlar asos qilib olindi. Bizningcha, tadqiqot natijalari bo‘yicha rekruting agentliklari xizmatlari sohalar kesimida afzalliklarga ega ekanligini aniqlashdan iborat.

Kalit so‘zlar: bandlik, bozor iqtisodiyoti, tarmoqlardagi foyda meyori, rekruting agentliklari, mehnat bozori, jahon banki.

Аннотация. В ходе написания данной статьи были изучены организационно-экономические основы рекрутинговых агентств. В связи с этим Указ Президента Республики Узбекистан от 24 мая 2017 года «О мерах по дальнейшему совершенствованию государственной политики в сфере занятости и кардинальному повышению эффективности работы органов труда», Постановление За основу взяты Постановление Президента Республики Узбекистан от 24 марта 2017 года «Меры по организации деятельности Министерства занятости и трудовых отношений Республики Узбекистан» по проведению мероприятий» и другие нормативные правовые документы. По нашему мнению, результаты исследования призваны определить, что услуги рекрутинговых агентств имеют преимущества в срезе отраслей.

Ключевые слова: занятость, рыночная экономика, норма прибыли в отраслях, кадровые агентства, рынок труда, Всемирный банк.

Annotation. During the writing of this article, the organizational and economic basis of recruiting agencies was studied. In this regard, the Decree of the President of the Republic of Uzbekistan dated May 24, 2017 "On measures to further improve the state policy in the field of employment and to fundamentally increase the efficiency of the work of labor bodies", the Decree of the President of the Republic of Uzbekistan dated March 24, 2017 "Measures to organize the activities of the Ministry of Employment and Labor Relations of the Republic of Uzbekistan" on events" and other regulatory legal documents were taken as a basis. In our opinion, the results of the research are to determine that the services of recruiting agencies have advantages in a cross-section of industries.

Key words: employment, market economy, rate of profit in industries, recruiting agencies, labor market, world bank.

KIRISH

Xalqaro Mehnat Tashkiloti jahonda aholini xususiy bandlik agentliklari orqali ishga jalb qilishning zarurligini anglagan holda 1997 yil 3 iyunda № 181 son "Xususiy bandlik agentliklari to'g'risida"gi Konvensiya va Xalqaro Mehnat Tashkilotining № 188-Tavsiyalarini qabul qildi. Mazkur hujjatlar mehnat bozorida xususiy bandlik agentliklarining xodimlar uchun mehnat faoliyatida teng imkoniyatlar yaratish, tashkiliy jihatdan boshqarish, xalqaro maydonda xodimlar va ish beruvchilar manfaatlarining mutanosibligini ta'minlashga asos bo'ldi. "Xususiy bandlik agentliklari to'g'risida"gi Konvensiyaga binoan, nodavlat ish bilan bandlik organlari ma'lumotlarni to'plash, tahlil qilish, ish beruvchilar va ish qidirayotgan shaxslarga maslahatlar berish, ish joylari haqida umumiy ma'lumotlarni umumlashtirib, davlat organlaridan mustaqil bo'lgan jismoniy yoki yuridik shaxslardir. Konvensiyada rekruting agentliklarining faoliyati davlat tomonidan tegishli tartibda nazorat qilinishi belgilab qo'yilgan. Xalqaro miqyosida xususiy bandlik agentliklari tomonidan mehnatni tartibga solish va ishga joylashtirish yuqorida qayd etilgan huquqiy xujjatlar asosida amalga oshiriladi.

Bu borada Xalqaro Mehnat Tashkiloti tomonidan ishlab chiqilgan Konvensiyalarni e'tirof etish mumkin, jumladan, 1933 yilgi Jeneva sessiyasida "Davlat organlarining nodavlat ish bilan bandlik tuzilmalari bo'yicha munosabatini belgilab beruvchi pullik ishga yollash byurolari to'g'risida"gi 34-sonli Konvensiya qabul qilingan. Unda pullik ishga yollash bo'yicha byurolarga quyidagilar kiritilgan:

- tijorat maqsadiga ega bo'lgan ishga yollash byurolari – ishchidan yoki ish beruvchidan bevosita yoki bilvosita daromad olish maqsadida vositachilik xizmatlari;

- tijorat maqsadiga ega bo'lmagan ishga yollash byurolari – daromad olishga yo'naltirilmagan, ish beruvchilardan yoki ishchilardan xizmat ko'rsatgani uchun boshlang'ich yoki davriy badal yoki har qanday boshqa yig'im hisobiga faoliyat yurituvchi har qanday kompaniya, tashkilot, agentlik va boshqa tashkilotlarning ishga yollash bo'yicha xizmatlari hisoblanadi.

ASOSIY QISM

Mehnat bozorida barcha ish bilan bandlik xizmatlari turli xil korxonalar va firmalar bilan qandaydir malaka belgilari bo'yicha faoliyat olib boradilar. Ish beruvchilar va yollanma ishchilar o'rtasida kadrlar agentligi vositachi sifatida mehnat bozorida muhim ahamiyatga ega. Rekruting agentliklari tomonidan nomzodlarni ishga yollashda ish beruvchining talablari asosida amalga oshiriladi. Quyida rekruting agentliklarining ish beruvchi bilan ishga yollash ketma-ketligi berilgan (1.2-rasm).

Rekruting agentliklari faoliyatining aholini ish bilan

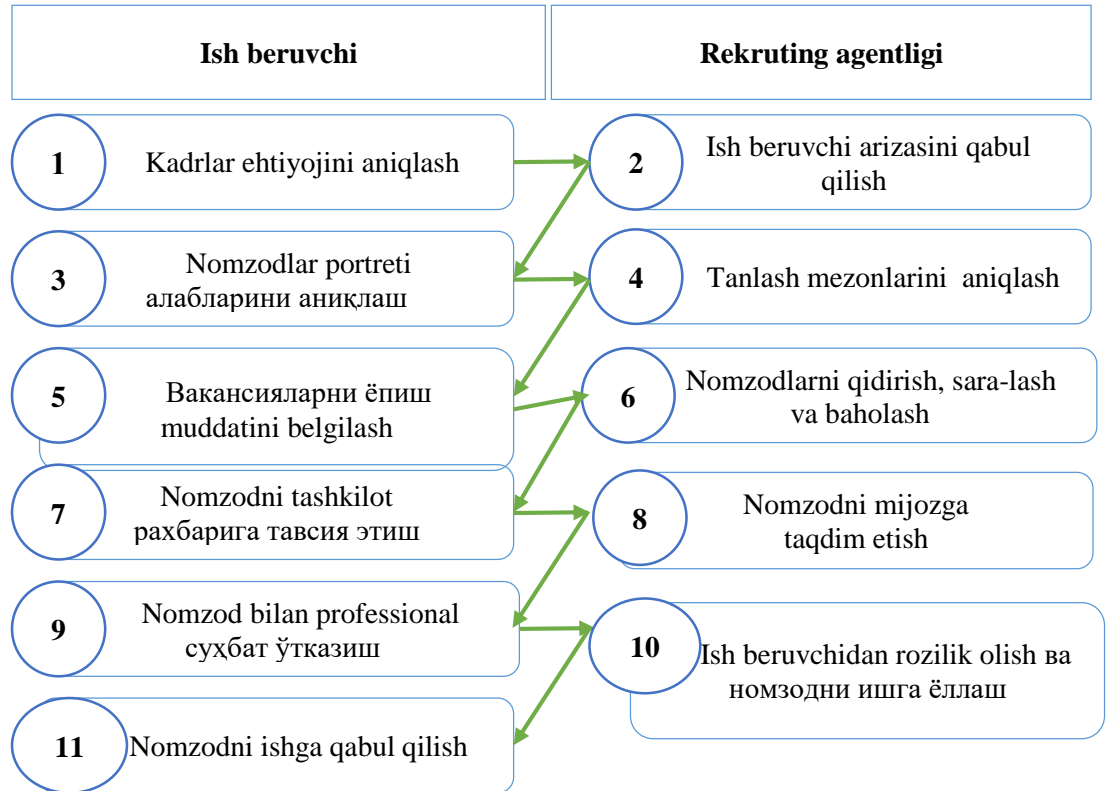
ta'minlashdagi ahamiyatini inobatga olib, "Xususiylar bandlik agentliklari to'g'risida"gi O'zbekiston Respublikasi qonuni loyihasi Oliy Majlis Qonunchilik palatasiga O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi tomonidan kiritildi.

Ushbu qonun loyihasi O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017 yil 14 fevraldagi "2017–2021 yillarda O'zbekiston Respublikasini rivojlantirishning beshta ustuvor yo'nalishi bo'yicha "Harakatlar strategiyasini amalga oshirishga doir tashkiliylar chora-tadbirlar to'g'risida"gi farmoyishi bilan tasdiqlangan. "2017–2021 yillarda O'zbekiston Respublikasini rivojlantirishning beshta ustuvor yo'nalishi bo'yicha Harakatlar strategiyasi"ning 207-bandiga muvofiq, shuningdek, O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "Bandlik va mehnat munosabatlari vazirligi faoliyatini tashkil etish chora-tadbirlari to'g'risida" qaroriga asosan ishlab chiqilgan.(1.2-rasm)

Rekruting agentliklarining va aholi bandlikka ko'maklashish markazlari faoliyatining aholini bandligini ta'minlashdagi hamkorligining asosiy yo'nalishlari va ularning o'ziga xos xususiyatlari iqtisodchi olimlar va ilmiylar tadqiqotchilar tomonidan ko'rsatib o'rganilmaganligi sababli, ilmiylar ishda mualliflik qiyosiy tahlillarimizni tavsiya etdik.

Hozirgi kunda mamlakatimizda amalga oshirilayotgan islohotlarning markazida aholi bandligi muammosiga alohida e'tibor qaratilayotganining o'zi ham davlat va nodavlat bandlik xizmatlarining faoliyatida kamchiliklar borligidan dalolat beradi. Shu maqsadda davlat va nodavlat bandlik xizmatlari faoliyati bir

mamlakat yoki hudud doirasida amalga oshiriladi. Keyingi paytlarda rekruting agentliklari xizmatlari faoliyatidagi negativ holatlar va ularning oqibatlari to‘g‘risida ommaviy axborot vositalari orqali ma’lumotlarga ega bo‘lmoqdamiz.



1.2-rasm. Nomzodni ishga yollash bosqichlari

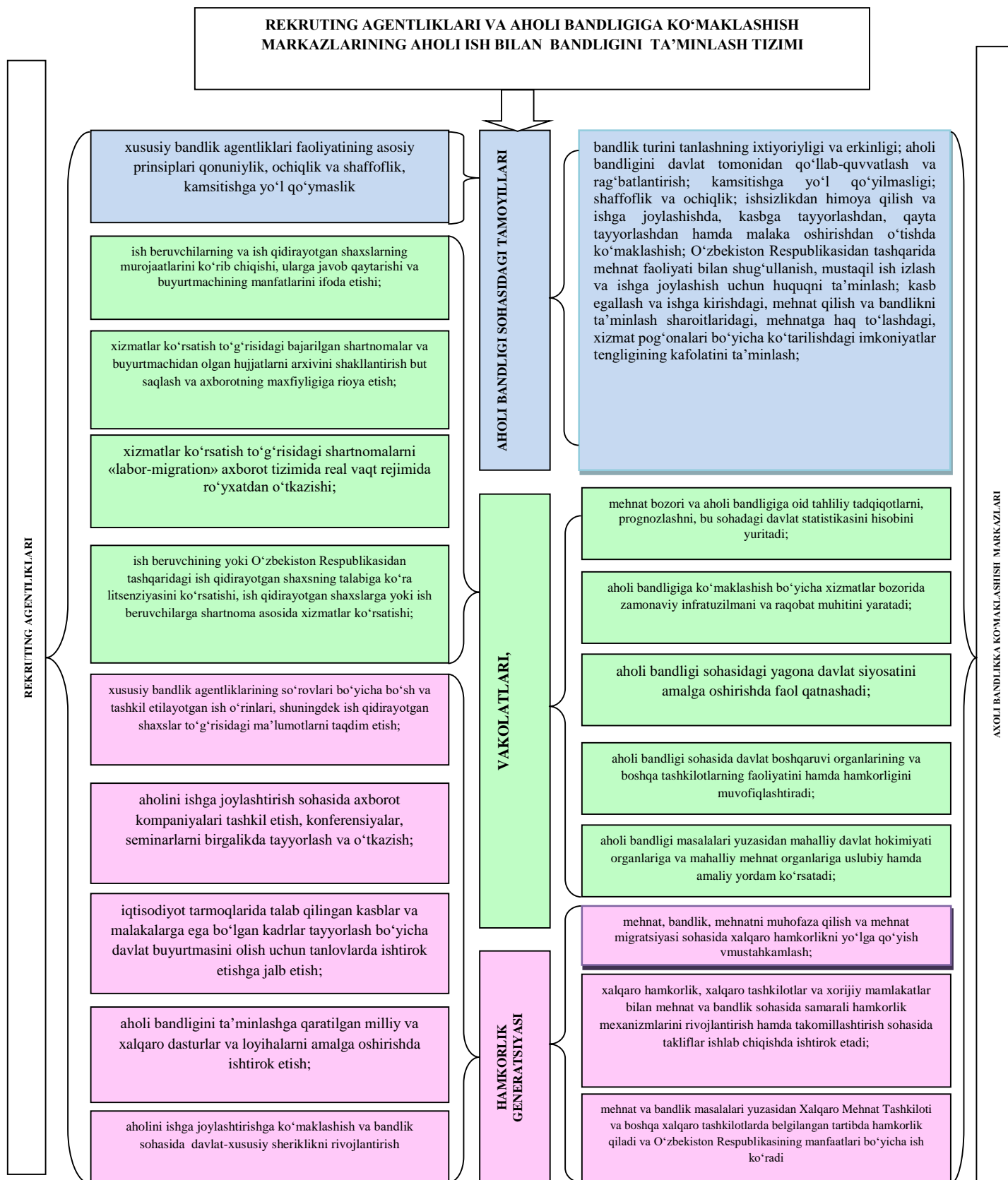
ADABIYOTLAR TAHLILI VA METODLAR

2018 yil 16 oktabrda O‘RQ-501-son “Xususiy bandlik agentliklari to‘g‘risida”gi Qonun qabul qilindi. Aholi ish bilan bandligini xususiy bandlik agentliklari ta’minlashi milliy mehnat bozori uchun yangi jarayon bo‘lib, agentliklar milliy mehnat bozoridagi barcha bandlik infratuzilmalari bilan faol hamkorlik zarur hollarda raqobatlashishi muhim hisoblanadi. O‘zbekistonda rekruting agentliklari va aholi bandlikka ko‘maklashish markazlarining faoliyati hamkorlik generatsiyasi mehnatga layoqatli aholini ish bilan ta’minlashga qo‘shayotgan obyektiv hissasini chuqur tahlil etish va ish bilan bandlikning manfaatli kesishuv nuqtalarini aniqlash imkonini beradi (1.3-rasm).

Mazkur tashkiliy tuzilmalarning o‘zaro hamkorlik yo‘nalishlari quyidagilardan iborat:

xizmat ko‘rsatish muddatini qisqartirish va xizmat sifatini oshirish maqsadida rekruting agentliklari va aholi faoliyatida umumiy atamalardan foydalanish;

rekruting agentliklariga aholi ish bilan bandligini ta’minlashda davlat bandlik dasturlarida tanlov asosida qatnashish imkoniyatini berish;



1.3-rasm. Rekruting agentliklari va aholi bandlikka ko'maklashish markazlarining aholi ish bilan bandligi xizmatlarining hamkorlik generatsiyasi tizimi

Respublikaning bandlik ko'rsatkichlarini monitoring qilish, ichki va tashqi mehnat bozorida yuqori daromadli vakansiyalarni topish borasida rekruting agentliklari va aholi bandlikka ko'maklashish markazlari strategik rejalar ishlab chiqishdan iborat.

Rekruting agentliklarining va aholi bandlikka ko'maklashish markazlari faoliyatining aholini bandligini ta'minlashdagi hamkorligining asosiy yo'nalishlari va ularning o'ziga xos xususiyatlari iqtisodchi olimlar va ilmiy tadqiqotchilar tomonidan ko'rsatib o'rganilmaganligi sababli, ilmiy ishda mualliflik qiyosiy tahlillarimizni tavsiya etdik.

NATIJA

Hozirgi kunda mamlakatimizda amalga oshirilayotgan islohotlarning markazida aholi bandligi muammosiga alohida e'tibor qaratilayotganining o'zi ham davlat va nodavlat bandlik xizmatlarining faoliyatida kamchiliklar borligidan dalolat beradi. Shu maqsadda davlat va nodavlat bandlik xizmatlari faoliyati bir mamlakat yoki hudud doirasida amalga oshiriladi. Keyingi paytlarda rekruting agentliklari xizmatlari faoliyatidagi negativ holatlar va ularning oqibatlari to'g'risida ommaviy axborot vositalari orqali ma'lumotlarga ega bo'lmoqdamiz.

Shu o'rinda, mazkur mualliflik ishlanmasida davlat bandlik xizmatlari va rekruting agentliklari xizmatlarining aholini ish bilan bandligi tizimidagi yagona maqsadlari bilan birga, o'ziga xos xususiyatlarining faoliyat natijalari o'rganildi.

Jamiyatda har qanday yangilikning ijtimoiylashuvi qaysi darajada bo'lishidan qat'iy nazar, qiyin kechadi. Shu nuqtai nazardan rekruting agentliklari xizmatlari faoliyatiga, qator ijobiy natijalariga baho berishda subyektiv qarashlarga e'tibor qaratilmoqda. Binobarin, hududlarda davlat hokimiyati boshqaruv organlari tomonidan aholining ish bilan bandligi muammosi eng asosiy muammolardan biri ekanligini bila turib, rekruting agentliklari xizmatlariga, boshqa kichik biznes va xususiy tadbirkorlik subyektlariga nisbatan ham past e'tiborda bo'linmoqda. Aynan mazkur holatning mavjudligi joylarda aholi bandligiga ko'maklashish markazlari oldida yechimini kutayotgan muammolarni keltirib chiqarmoqda.

Bugungi kunda aholi ish bilan bandligini oshirishning tashkiliy mexanizmlari ish bilan bandlikning yangi shakllarini joriy etish chora-tadbirlarini belgilab beradi va ish bilan bandlikning turli shakllarini rivojlantirishning hududlarni o'ziga xos xususiyatlaridan kelib chiqib, dasturlar ishlab chiqishga asos bo'ladi.

Olib borilgan tadqiqotlar davomida rekruting agentliklarining tashkiliy-iqtisodiy asoslari o'rganildi. Bunda O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017 yil 24 maydagi "Bandlik sohasida davlat siyosatini yanada takomillashtirish

va mehnat organlari faoliyati samaradorligini tubdan oshirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi Farmoni, O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017 yil 24 martdagi "O'zbekiston Respublikasi Bandlik va mehnat munosabatlari vazirligi faoliyatini tashkil etish chora-tadbirlari to'g'risida"gi qarori va boshqa meyoriy-huquqiy hujjatlar asos qilib olindi. Bizningcha, tadqiqot natijalari bo'yicha rekruting agentliklari xizmatlari sohalar kesimida quyidagi afzalliklarga ega. Jumladan, O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017 yil 6 maydagi "Aholi bandligini ta'minlash bo'yicha olib borilayotgan ishlar natijadorligi va samaradorligini oshirishda mahalliy ijro hokimiyati va iqtisodiy kompleksning hududiy organlari rahbarlarining shaxsiy mas'uliyatini oshirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PQ-2960-sonli Qaroriga asosan, yangi ish o'rinlarini tashkil etish, iqtisodiyot tarmoqlari korxonalarini hamda tadbirkorlik subyektlari faoliyatini rivojlantirishda ularga amaliy yordamlar ko'rsatish bo'yicha aniq yo'naltirilgan va tizimli ishlar olib borishda mahalliy ijro hokimiyati va iqtisodiy kompleksning hududiy organlari rahbarlarining shaxsiy mas'uliyatini kuchaytirish belgilangan.

Mazkur qarorda mahalliy ijro hokimiyati rahbarlari va iqtisodiy kompleksning hududiy organlari rahbarlarini aholi bandligini oshirish uchun moddiy rag'batlantirish va shaxsiy mas'uliyatini kuchaytirish tizimini joriy etish ko'zda tutilgan.

Ish bilan bandlik sohasini takomillashtirishga va mustahkamlashga qaratilgan xalqaro va mamlakatimizdagi huquqiy-meyoriy asoslarga e'tibor qaratish maqsadga muvofiq (1.2-jadval). Jadvalda xalqaro huquqiy - meyoriy hujjatlar va O'zbekiston Respublikasidagi huquqiy-meyoriy hujjatlar solishtirma tahlil qilingan.

Jumladan, O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017 yil 6 maydagi "Aholi bandligini ta'minlash bo'yicha olib borilayotgan ishlar natijadorligi va samaradorligini oshirishda mahalliy ijro hokimiyati va iqtisodiy kompleksning hududiy organlari rahbarlarining shaxsiy mas'uliyatini oshirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PQ-2960-sonli Qaroriga asosan, yangi ish o'rinlarini tashkil etish, iqtisodiyot tarmoqlari korxonalarini hamda tadbirkorlik subyektlari faoliyatini rivojlantirishda ularga amaliy yordamlar ko'rsatish bo'yicha aniq yo'naltirilgan va tizimli ishlar olib borishda mahalliy ijro hokimiyati va iqtisodiy kompleksning hududiy organlari rahbarlarining shaxsiy mas'uliyatini kuchaytirish belgilangan.

Mazkur qarorda mahalliy ijro hokimiyati rahbarlari va iqtisodiy kompleksning hududiy organlari rahbarlarini aholi bandligini oshirish uchun moddiy rag'batlantirish va shaxsiy mas'uliyatini kuchaytirish tizimini joriy etish ko'zda tutilgan.

Ish bilan bandlik sohasini takomillashtirishga qaratilgan xalqaro va mamlakatimizdagi huquqiy-meyoriy hujjatlar

1.2-jadval

Xalqaro huquqiy-meyoriy hujjatlar	O‘zbekiston Respublikasidagi huquqiy-meyoriy hujjatlar
Inson huquqlari umumjahon deklaratsiyasi 1948 yil	O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2021 yildagi 28 aprel PQ-5094-son “2021 yilda yangi ish o‘rinlarini tashkil etish va aholi bandlikka ko‘maklashish bo‘yicha davlat dasturi to‘g‘risida”gi qarori
Davlat organlarining nodavlat ish bilan bandlik tuzilmalari bo‘yicha munosabatini belgilab beruvchi pullik ishga yollash byurolari to‘g‘risidagi XMT ning 34-sonli Konvensiyasi	Bandlik sohasida davlat siyosatini yanada takomillashtirish va mehnat organlari faoliyati samaradorligini tubdan oshirish chora-tadbirlari to‘g‘risidagi PF-5052-sonli Farmoni
Davlat ish bilan bandlik xizmati faoliyatining tartiblari, XMTning 88-sonli Konvensiya	2020 yil 20 oktabrdagi O‘RQ-642-son “Aholi bandligi to‘g‘risida”gi Qonun
№181 “Xususiy bandlik agentliklari to‘g‘risida”gi Konvensiya, № 188 “Xususiy bandlik agentliklari” Tavsiyanoma	“Bandlikka ko‘maklashish davlat jamg‘armasi mablag‘larini shakllantirish va ulardan foydalanish tartibi to‘g‘risi”da Nizom. O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2017 yil 10 iyuldagi 482-son qaroriga 2-ilova
“Inson huquqlari va asosiy erkinliklarini himoya qilish to‘g‘risida”gi Yevropa Konvensiyasi, 1990 yil	“Xususiy bandlik agentliklari to‘g‘risida”gi 2018 yil 16 oktabrda O‘zbekiston Respublikasi Qonuni
Majburiy mehnat to‘g‘risida Konvensiya (S29) - 13.07.1992 yil	2020 yil 26 martdagi PF-5975-son “Iqtisodiyotni rivojlantirish va kambag‘allikni qisqartirishga oid davlat siyosatini tubdan yangilash chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi farmon
Ishga olishda minimal yosh haqida Konvensiya (S138) – 03.2008 yil	“Xavfsiz, tartibli va qonuniy mehnat migratsiyasi tizimini joriy qilish chora – tadbirlari to‘g‘risida” 15 sentabr PQ-4828-sonli qaror
Ish bilan bandlik xizmati tashkilotlari to‘g‘risida va ish bilan bandlik xizmati to‘g‘risida 72-83 sonli XMT tavsiyanomalari	“Mehnat organlari faoliyatini tashkil etishni takomillashtirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi 2017 yil 8 sentabrdagi qarori

MUHOKAMA

Ish bilan bandlik sohasini takomillashtirishga va mustahkamlashga qaratilgan xalqaro va mamlakatimizdagi huquqiy-meyoriy asoslarga e‘tibor qaratish maqsadga muvofiq (1.2-jadval). Jadvalda xalqaro huquqiy - meyoriy hujjatlar va O‘zbekiston Respublikasidagi huquqiy-meyoriy hujjatlar solishtirma

tahlil qilingan.

Olib borilgan tadqiqotlar davomida rekruting agentliklarining tashkiliy-iqtisodiy asoslari o'rganildi. Bunda O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017 yil 24 maydagi "Bandlik sohasida davlat siyosatini yanada takomillashtirish va mehnat organlari faoliyati samaradorligini tubdan oshirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi Farmoni, O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017 yil 24 martdagi "O'zbekiston Respublikasi Bandlik va mehnat munosabatlari vazirligi faoliyatini tashkil etish chora-tadbirlari to'g'risida"gi qarori va boshqa meyoriy-huquqiy hujjatlar asos qilib olindi. Bizningcha, tadqiqot natijalari bo'yicha rekruting agentliklari xizmatlari sohalar kesimida quyidagi afzalliklarga ega

XULOSA VA TAKLIFLAR

Shu o'rinda izlanish davomida rekruting agentliklari faoliyatini rivojlantirish natijasida aholi ish bilan bandligini oshirishning bir nechta xizmat yo'nalishlarini keltirishni maqsadga muvofiq deb hisoblaymiz:

- rekruting agentliklarining milliy mehnat bozorini puxta tahlil qilishda, hududlar aholi bandligini ta'minlashga doir hududiy va tarmoq dasturlarining bajarilishida ishtirok etishi;

- rekruting agentliklarining aholining zaif qatlamini ishga joylashtirishda, aholi bandligini ta'minlashga qaratilgan kompleks chora- tadbirlarni amalga oshirishda, mehnat organlariga murojaat qilgan ishsizlarni qisqa muddatlarda ishga joylashtirishda ishtirok etishi;

Olib borilgan tadqiqotlar davomida rekruting agentliklarining tashkiliy-iqtisodiy asoslari o'rganildi. Bunda O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017 yil 24 maydagi "Bandlik sohasida davlat siyosatini yanada takomillashtirish va mehnat organlari faoliyati samaradorligini tubdan oshirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi Farmoni, O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017 yil 24 martdagi "O'zbekiston Respublikasi Bandlik va mehnat munosabatlari vazirligi faoliyatini tashkil etish chora-tadbirlari to'g'risida"gi qarori va boshqa meyoriy-huquqiy hujjatlar asos qilib olindi. Bizningcha, tadqiqot natijalari bo'yicha rekruting agentliklari xizmatlari sohalar kesimida quyidagi afzalliklarga ega Rekruting agentliklarining sohalar kesimidagi afzalliklari

- rekruting agentliklarining ishga muhtoj shaxslarni, ayniqsa yoshlarni iqtisodiyot tarmoqlari va mehnat bozorining real ehtiyojlaridan kelib chiqib kasbga tayyorlashda, qayta tayyorlash va ularning malakasini oshirishda ishtirok etishi;

- rekruting agentliklarining bandlikka ko'maklashish bo'yicha xizmatlar bozorida aholi bandlikka ko'maklashish markazlari bilan raqobat muhitida xizmat ko'rsatishi, mahalliy davlat hokimiyati organlari, ta'lim muassasalari,

nodavlat notijorat tashkilotlari, tadbirkorlik subyektlari, jamoatchilikning aholi bandligini ta'minlash masalalari bo'yicha hamkorligini amalga oshirish;

- rekruting agentliklarining tashqi mehnat migratsiyasini tahlil qilish, shu asosda mehnat migratsiyasi sohasidagi normativ-huquqiy bazani takomillashtirishga qaratilgan takliflarni ishlab chiqishda ishtirok etishi, tashqi mehnat migratsiyasiga ketayotgan fuqarolarni ishga joylashtirishga ko'maklashish.

ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi. constitution.uz/uz
2. O'zbekiston Respublikasi Mehnat kodeksi. <https://lex.uz/acts/142859>
3. O'zbekiston Respublikasining "Aholi bandligi to'g'risidagi" gi Qonuni. (yangi tahrirda). <https://lex.uz/docs/5055690>.
4. Abdurakhmanov K. Labour Economics. Theory and practice. Scientific Publishing House IVG. 2020 by GB Global Business LTD in London, United Kingdom. 2020. 615p
5. Аникин Б.А. Аутсорсинг и аутстаффинг: высокие технологии менеджмента: учеб. Пособие / Б.А. Аникин, И.Л. Рудая. 2-е изд., перераб. и доп. - Москва: Инфра-М, 2009. 320 с.
6. Базжина.В.А. Формирования механизмов координатсии деятельности субъектов рынка рекрутинговых услуг. Автореферат. Санкт Петербург . 2007. – 21 с.
7. Вахабов А., Хажибакйев Ш. Taraqqiy etgan mamlakatlarda mehnat bozorining rivojlanishi va aholi bandligini oshirishning ustuvor yo'nalishlari. – T.: Moliya. № 5 2015. - 122 B

Iqtisodiy tadqiqotlar

ILMIY JURNALI

**Tahririyat manzili:
100003, Toshkent sh., Chilonzor tumani, I. Karimov ko'chasi 49-uy
Telefonlar *******